

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تاریخچه و خاطراتی از فرهنگ جهرم

مؤلف: جلال طوفان

سرشناسه	: طوقان، جلال، ۱۳۹۸ -
عنوان و نام پدیدآور	: تاریخچه و خاطراتی از فرهنگ چهارم (از بنو ناسیس تا انقلاب) / جلال طوقان
مشخصات نشر	: چهارم: مصلی، ۱۳۹۰
مشخصات ظاهری	: ۲۷۲ ص: مصور، جدول
شابک	: ۱۲۰۰۰ ریال ۳۱-۲-۵۳۷۵-۶۰۰-۹۷۸
موضوع	: طوقان، جلال، ۱۳۹۸ - -- خاطرات
موضوع	: ایران. وزارت آموزش و پرورش. اداره کل آموزش و پرورش استان فارس. اداره آموزش و پرورش چهارم
موضوع	: چهارم -- زندگی فرهنگی، ۱۳۱۵ - ۱۳۵۷
رده بندی کنگره	: DSR ۲۰۸۱ ۱۳۹۰ ۸۶ ط ۵۳۲ /
رده بندی دیویی	: ۶۳۴۵/۹۵۵
شماره کاتالانسی ملی	: ۲۴۷۰۸۷۵

تاریخچه و خاطراتی از فرهنگ چهارم مولف: جلال طوقان

ناشر:	مصلی
صفحه آرائی:	فاطمه حائری
تیراژ:	۱۰۰۰ نسخه
نوبت چاپ:	اول / ۹۳
شابک:	۹۷۸ - ۶۰۰ - ۵۳۷۵ - ۳۱ - ۲
قیمت:	۱۲۰۰۰ تومان

آدرس ناشر: چهارم، خیابان آیت اله کاشانی جنب سینما

انتشارات شهید عبدالرضا مصلی نژاد

تلفن: ۲۲۳۳۶۹۶ - ۷۹۱

فهرست عناوین

- مقدمه..... ۳
- موقعیت شهر جهرم..... ۵
- بخش اول..... ۶
- تاریخچه تاسیس اولین مدرسه جدید پسرانه جهرم..... ۶
- نخستین مدرسه دخترانه..... ۹
- بخش دوم..... ۱۱
- خاطرات من از شهریور ۱۳۱۵..... ۱۱
- تشکیلات اداره معارف و اوقاف در آن سال ها..... ۱۱
- تاریخچه و سبک ساختمان دبستان خواجه نصیر..... ۱۳
- اثاثیه آموزشگاه ها..... ۱۵
- تخته سیاه و گچ..... ۱۶
- زنگ مدرسه..... ۱۶
- بخاری های زمستانی..... ۱۷
- آموزگاران..... ۱۷
- میزان حقوق معلمان..... ۱۸
- دانشسرای مقدماتی و فارغ التحصیلان آن..... ۱۸
- اولین آموزگاران دیپلمه در جهرم..... ۲۰

- ۲۱..... لباس معلمین و دانش آموزان
- ۲۲..... کتاب های درسی
- ۲۳..... نظارت بر نظافت دانش آموزان
- ۲۳..... نوشتن مشق شبانه
- ۲۴..... بیماری ها
- ۲۵..... ساعات کار و تعطیلات سالیانه
- ۲۵..... تعطیلات تابستانی
- ۲۶..... کلاس های تابستانی برای معلمین
- ۲۸..... کتابخانه
- ۲۹..... ورزش یا تعلیمات نظامی
- ۲۹..... راز تعلیمات نظامی
- ۳۳..... گردش یا مارش
- ۳۴..... پیشاهنگی
- ۳۴..... موزیک نظامی
- ۳۵..... موسیقی و سرود
- ۳۶..... تشویقات و تنبیهات
- ۳۷..... سیستم امتحانات
- ۳۸..... تاریخچه افتتاح اولین کلاس دبیرستان در جهرم

- ۴۰..... آمدن وزیر فرهنگ به جهرم
- ۴۳..... بعضی اقدامات و تحولات فرهنگی در آن سال ها
- ۴۴..... لغات فرهنگستان
- ۴۵..... مکتب خانه ها
- ۴۶..... مراسم جشن های مختلف فرهنگی
- ۴۹..... درختکاری
- ۵۰..... تئاتر و نمایش
- ۵۳..... کلاس اکابر
- ۵۴..... مجالس پرورش افکار
- ۵۴..... طلاب و دروس وعظ و خطابه
- ۵۶..... اداره اوقاف
- ۵۸..... رؤسای فرهنگ جهرم (۲۷ - ۱۳۱۵)
- ۶۴ - ۷۸ : ۷۲ - ۶۶ - ۶۴ نمودارها
- ۶۰..... شهرستانی شدن فرهنگ جهرم
- ۷۹..... تربیت بدنی
- ۸۰..... گاهنامه رُخداد ها
- ۹۲..... عکس ها و خاطره ها
- ۱۲۹..... منتخبی از جداول آماری

- پیوست نخست ۱۸۳
- مراسم اولین بزرگداشت روز جهانی معلم در جهرم ۱۸۴
- نقد کتاب «شهرستان جهرم» - دکتر صداقت کیش ۲۰۵
- سخنان نگارنده در مراسم روز جهانی معلم ۲۱۹
- آلبوم مراسم روز جهانی معلم ۲۲۳
- تشکر و امتنان ۲۳۵
- پیوست دوم ۲۳۷
- یاد نگاره ای از جلال طوفان ، نوشته احمد فروغی ۲۳۸
- پیوست سوم : تصاویری پراکنده از خاطره های بجا مانده ۲۴۵
- پیام مطیع الدوله حجازی به دانش آموزان جهرم ۲۵۱
- پیوست چهارم ۲۶۲
- وصیت نامه فرهنگی جلال طوفان ۲۶۳
- وقف نامه فرهنگی ۲۶۴
- گفتار پایانی ۲۶۷
- فهرست عکس ها ۲۶۸
- فهرست نام ها ۲۷۱
- نگارنده
- یادداشت

به نام خداوند جان و خرد

مقدمه:

خواننده عزیز مطالبی که در این یادداشتها می‌بینید شامل دو بخش است:

۱- تاریخچه تأسیس اولین مدرسه پسرانه در شهرستان جهرم از (۱۳۰۲ تا ۱۳۱۵)

۲- خاطرات و تاریخچه ای از بدو ورودم به خدمت فرهنگ (۱۳۱۵) تا پایان خدمتم در فرهنگ جهرم، (۱۳۳۲) و خلاصه‌ای از اوضاع و جریانات فرهنگی این شهرستان در آن سال‌ها تا اول انقلاب (۱۳۵۷)

من چون قسمت عمده‌ای از دوران خدمت فرهنگیم در فرهنگ جهرم گذرانده‌ام، و خود شاهد و ناظر جریانات فرهنگی این شهرستان بوده‌ام آنچه به خاطر دارم با کمال صداقت در این یادداشت‌ها بیان کرده‌ام و اگر در این نوشته‌ها به مطالبی بر می‌خورید که مدعی شده‌ام که مثلاً «فلان کار را برای اولین بار من کرده‌ام» این موضوع به قصد خودستایی نبوده، چه، آنان که به اخلاق و روحیه من آشنایی دارند، و یا در گذشته، روزگاری افتخار معلمی آنان را داشته و اکنون در حیات‌اند، گفته‌های مرا تصدیق خواهند کرد. بنابراین اگر چنین ادعائی کرده‌ام، برای آن بوده که تاریخچه‌ای بیان کنم و میزان علاقه‌مندی خود را به زادگاهم برسانم و بگویم همواره از دل و جان (بر خلاف عده بی شماری که در طول زندگیم دیده‌ام) برای فرزندان این شهر، در حد خود خدمتگزاری صادق بوده‌ام، و در تمام آن دوران کوشیده‌ام که آنچه از استادان عالی‌قدرم در دوران تحصیلی در شیراز، از جمله: شادروان حسام زاده پازارگاد، رئیس دبیرستان شاهپور (ابوذر فعلی)، شادروان محمدتقی فیلسوف روانشاد معلم شیمی، استادان فاضل دیگری چون شادروان عزیزی (معلم فیزیک)، استاد خلیل رجائی (معلم ادبیات) و سایرین، فرا گرفته بودم، همه را در فرهنگ

جهرم، به قدر توانائی و امکانات خود پیاده کرده و به نویاوغان این شهر بیاموزم. در این تلاشها و کارهای ما فوق برنامه، که در آن دوران بسیار متداول بود، خوشبختانه تا حدودی موفق بوده‌ام. شاید عده‌ای نیز در این دنیای مادی، آن کارها را حمل بر حماقت من کنند و حق هم به جانب آنان باشد! (چنان که در آخر امر هم پاداش آن را یافتم) و بنا به مصداق:

برای مردم " نادان ضمیر " چه فرق کند

کسی نجات دهد یا کسی که غرق کند!

ولی، آنچه که مسلم است، لااقل در پیش وجدان خود، در این پیرانه سر، بسی خرسند و سربلندم. به هر حال، قصد من از نگارش این یادداشت‌ها، گذشته از جنبه تاریخی آن، این بوده که اولاً به فرهنگیان عزیز امروزی یادآور شوم تا بدانند این فرهنگی که به آنان به ارث رسیده، یادگار خدمت و فداکاری فرهنگ دوستانی است که امروزه اکثر آنان در سینه خاک خفته، و شاید نام آنها نیز به دست فراموشی سپرده شده باشد. ثانیاً از فرهنگیان عزیز انتظار دارم، با خواندن این سرگذشت، آنان نیز به توبه خود و در حد قدرت و توانائی خود، در پیشبرد فرهنگ این شهرستان بکوشند، ولو آنکه جامعه قدر آنان را نشناسد و روزگار آنها را به دست فراموشی سپرد. در پایان از عموم همکاران فرهنگیم و کسانی که روزی افتخار معلمی آنان را داشته‌ام تقاضا دارم:

اگر در طول خدمت فرهنگیم خطائی از من دیده، و یا آنچه را که کرده‌ام دارای عیوب و نقائصی بوده، از اشتباهات و خطاهای من در گذرند. به امید توفیق کلیه فرهنگیان عزیز،

جلال طوفان